

Begroting 2024

Definitief

Opsteller	College NRK
Datum	19 juli 2023
Status	<u>Definitief</u> , nadat gebleken is dat de drie deelnemende Provinciale Staten geen zienswijzen hebben ingediend (conform advies Raad van Advies).

Inhoud

Voorwoord	3
1. Inleiding	4
1.1 Openbaarheid en burgerparticipatie	4
1.2 BBV: paragrafen bij de begroting 2024	5
2. Begroting	6
3. Toelichting op de begroting	7
3.1 Afschrijvingen.....	7
3.2 Personeel	7
3.3 Huisvesting.....	9
3.4 Externe diensten	10
3.5 Organisatiekosten	10
4. Financiële positie en meerjarenraming.....	11

Voorwoord

In 2024 hoopt de Noordelijke Rekenkamer veel verzoeken vanuit Provinciale Staten te ontvangen voor het doen van onderzoek, in aanvulling op het onderzoeksprogramma.

Deze begroting beoogt blijvend ruimte te geven aan de ambities waarover NRK en Raad van Advies afspraken hebben gemaakt: een breed en gevarieerd aanbod van onderzoek (als vastgelegd in het onderzoeksprogramma 2023-2026), veel ruimte voor tussentijdse verzoeken tot onderzoek vanuit de Staten, goede, opbouwende contacten van de NRK met de diverse provinciale gremia. Daarnaast zal de NRK de samenwerking blijven zoeken met de (inter)gemeentelijke rekenkamers in de drie provincies, daar waar die functioneel is.

Anneke Beukers
Voorzitter

Linze Schaap
Secretaris-directeur

1. Inleiding

De Noordelijke Rekenkamer heeft als taak onafhankelijk onderzoek te verrichten naar de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het door de provinciebesturen gevoerde bestuur. De Noordelijke Rekenkamer is een gemeenschappelijk orgaan dat de Provinciale Staten van Drenthe, Fryslân en Groningen in 2005 bij gemeenschappelijke regeling hebben ingesteld; die regeling is eind 2016 herzien. De drie deelnemende provincies dragen elk voor een gelijk deel bij aan de uitgaven van de Rekenkamer. Daarmee stellen zij hun gemeenschappelijke Rekenkamer in staat haar wettelijke taak te vervullen. De missie van de Noordelijke Rekenkamer is *“met onderzoeksrapporten van kwalitatief hoog niveau het lerend vermogen bij de provincies te ondersteunen. Het verder gelegen doel is het verbeteren van het functioneren en presteren van de Noordelijke provincies.”*

De begroting 2024 bouwt voort op keuzes uit voorgaande jaren en op afspraken met de Raad van Advies. Daarbij is rekening gehouden van de realisatiecijfers over 2022 en de (zeer) voorlopige prognose 2023. Het opstellen van een begroting zo ver voor het begin van het begrotingsjaar gaat gepaard met onzekerheden. In concreto: ontwikkeling van de salaris- en reiskosten (gelet op inflatiecorrectie en vergoedingen voor (gedeeltelijk) thuiswerken), inflatie, gevolgen van de oorlog in Oekraïne, nasleep van de Coronacrisis. Deze begroting gaat uit van een kostenstijging van gemiddeld genomen 10%. Dat is waarschijnlijk aan de hoge kant, maar de rekenkamer geeft aan het einde van het jaar liever een eventueel overschot terug aan de provincies, dan dat zij om een extra bijdrage moet vragen – ingeval van tegenvallende uitgaven.

1.1 Openbaarheid en burgerparticipatie

Rekenkamers zijn hulpmiddelen voor de democratie, niet alleen voor de representatieve maar ook voor de participatieve democratie. Die bijdrage aan de kwaliteit van de democratie levert de rekenkamer eerst en vooral door het doen van constructief-kritisch onderzoek en het stimuleren van de doorwerking daarvan. Participatie en openbaarheid helpen daarbij, mits op de juiste momenten. Participatie is zinvol en mogelijk bij het opstellen van het onderzoeksprogramma, zodat de onderzoeksprojecten aansluiten bij de politieke en maatschappelijke kennisbehoeften. Dan gaat het om participatie in de vorm van aandragen van onderzoekssuggesties, door Statenleden, maatschappelijke organisaties en burgers. Openbaarheid is er van de begrotingen en de jaarstukken, de onderzoeksprogramma's, de onderzoeksopzetten en de eindrapporten. Al die documenten staan op de eigen website van de rekenkamer. Alle andere documenten en tussenrapportages zijn naar hun aard alleen voor de geadresseerden en mogen niet ter inzage gegeven worden aan derden, tenzij na uitdrukkelijke voorafgaande toestemming van de Noordelijke Rekenkamer.

1.2

BBV: paragrafen bij de begroting 2024

Het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV 2017) schrijft voor dat de betrokken overheid te onderscheiden programma's kent die samenhangen met de maatschappelijke beleidsvelden waarop deze overheid zich richt. Verder schrijft het BBV voor dat de betreffende overheid in afzonderlijke paragrafen de uitgangspunten beschrijft die op een aantal, door de regelgever genoemde, beheeraspecten in acht worden genomen. De Noordelijke Rekenkamer is geen bestuursorgaan dat besluiten met rechtsgevolg neemt: zij doet onderzoek. De strekking van dit onderzoek neemt de vorm aan van onderzoeksconclusies en aanbevelingen. De Noordelijke Rekenkamer heeft geen rechtspersoonlijkheid, zij is een gemeenschappelijk orgaan zoals genoemd in de Wet Gemeenschappelijke Regelingen. Zij kan geen onroerend goed aankopen en houdt geen kapitaalgoederen (anders dan ICT-apparatuur) aan; het formuleren van uitgangspunten voor het onderhoud van kapitaalgoederen is niet zinvol. Zij is een samenwerkingsorgaan van de drie provincies maar neemt zelf bestuurlijk noch financieel deel aan andere organisaties; daarom staat in de rekening geen paragraaf verbonden partijen.

Weerstandsvermogen

Mochten zich incidenten voordoen die effect hebben op de financiële positie van de Noordelijke Rekenkamer, dan kan daarin worden voorzien door een beroep te doen op de weerstandscapaciteit uit de reserve en op de post onvoorzien; als die uitgeput zijn, dan zullen de drie deelnemende provincies extra bijdragen doen.

Financieel beheer

De Noordelijke Rekenkamer voert een deel van haar financiële administratie in eigen beheer uit. De provincie Drenthe (de formele werkgever) verricht de salarisbetaling en de reiskostenvergoeding. De aan de Gemeenschappelijke Regeling deelnemende provincies storten hun jaarlijkse bijdrage rechtstreeks op de rekening-courant van de Rekenkamer.

Bijdrage van provincies

Jaarlijks stellen de Staten van de drie deelnemende provincies een gelijk bedrag beschikbaar ter dekking van de te maken kosten. Deze bijdrage is taakstellend.

Bedrijfsvoering

Het personeel van de Noordelijke Rekenkamer is formeel in dienst van de provincie Drenthe. De Noordelijke Rekenkamer volgt in beginsel het personeelsbeleid van de provincie. Voor informatie over de ontwikkeling van de loonsommen en sociale lasten conformeert de Rekenkamer zich aan opgaven die de provincie Drenthe aan haar verstrekt. De provincie Drenthe ontvangt voor het uitvoeren van deze werkzaamheden een vergoeding. In de dienstverleningsovereenkomst uit 2016 zijn afspraken gemaakt over de ondersteuning van de secretaris-directeur bij personeelszaken, arbeidsomstandigheden, juridisch advies en verzuimbegeleiding en over de vergoeding daarvoor (op basis van urenadministratie en nacalculatie).

2. Begroting

Tabel 1: Begroting 2024

	Realisatie 2022	Prognose (en begroting) 2023	Begroting 2024
	OPBRENGSTEN	OPBRENGSTEN	OPBRENGSTEN
Bijdragen provincies, <u>inclusief tijdelijke (2023) / structurele (2024)</u> bijdrage incidenteel onderzoek	925.000	(955.000) 955.000	980.000
Verkoop activa; overige opbrengsten	6.478	(0) 0	0
Rentebaten	0	(0) 1.000	0
Totaal opbrengsten	931.478	(955.000) 956.000	980.000
	LASTEN	LASTEN	LASTEN
Rentelasten	547	(1.000) 0	0
Afschrijvingen	0	(0) 5.704	9.000
Intern personeel + sociale lasten	551.310	(695.000) 600.000	740.000
Woon-werkverkeer + reiskosten	2.166	(12.500) 7.000	11.000
Vorming en opleiding	4.333	(7.000) 7.000	18.000
Werving en selectie	0	(0) 0	5.000
Inhuur extern personeel	43.170	(80.000) 30.000	50.000
Personeel	600.979	(794.500) 644.000	824.000
Huisvesting	45.221	(44.000) 60.000	60.000
Dienstverlening Drenthe	8.046	(7.000) 9.000	10.000
Automatisering	16.996	(20.000) 20.000	24.000
Accountantskosten	6.418	(5.500) 8.750	9.600
Schoonmaak	3.081	(5.000) 4.000	4.400
Overige diensten	588	0	0
Externe diensten	35.129	(37.500) 41.750	48.000
Organisatiekosten	17.562	(18.000) 20.000	22.000
Incidenteel onderzoek (t/m 2023)	21.208	(45.000) PM	n.v.t
Onvoorzien	0	(15.000) 0	17.000
Totaal lasten	720.646	(955.000) 771.454	980.000
Resultaat	210.832	(0) 184.546	-

3. Toelichting op de begroting

3.1 Afschrijvingen

In 2022 heeft de rekenkamer investeringen gedaan in de kantoorinrichting en de ICT-infrastructuur. Die worden aan de hand van het volgende schema afgeschreven.

Tabel 2: Boekwaarde- en afschrijvingsschema

Boekwaarde per	Kantoorinrichting (Investing eind 2022: €9.146. Jaarlijkse afschrijving: €915)	ICT-infrastructuur (investering eind 2022: €19.156; Jaarlijkse afschrijving: €4.789)
31/12/2023	8.231	14.367
31/12/2024	7.317	9.578
31/12/2025	6.402	4.789
31/12/2026	5.488	0
31/12/2027	4.573	0
31/12/2028	3.658	0
31/12/2029	2.744	0
31/12/2030	1.829	0
31/12/2031	915	0
31/12/2032	0	0

De rekenkamer zal in 2023 nog enkele investeringen doen, om de gebruiksmogelijkheden van haar vergaderkamer te vergroten. Dat zal de afschrijvingen voor kantoorinrichting doen stijgen. Daartoe is een stelpost van €3.000,- opgenomen (de begrotingspost is afgerond naar boven).

3.2 Personeel

In de jaren 2020-2023 is de bezetting van het bureau kwalitatief en kwantitatief op peil gebracht. Mede doordat de rekenkamer meer dan voorheen verzoekonderzoek doet, is de werkdruk aanzienlijk. De komende jaren gaat de rekenkamer uit van een toename van het aantal ‘verzoekonderzoeken’ vanuit Provinciale Staten. Dat is uitdrukkelijk de wens van de rekenkamer en de Raad van Advies; het onderzoeksprogramma 2023-2026 biedt daar ruimte voor. Een flink deel van die verzoeken is met de huidige bezetting uit te voeren. Tegelijkertijd zullen die verzoekonderzoeken veelal één provincie betreffen en dat zal de werkdruk doen toenemen. Mede daarom neemt de rekenkamer zich voor, een extra – zij het tijdelijke - formatieplaats te creëren voor een junior-onderzoeker voor de looptijd van het onderzoeksprogramma. Die keuze is ook een logisch gevolg van afspraken met de Raad van Advies.

De rekenkamer ontving enkele jaren €45.000,- extra om tussentijdse onderzoeksverzoeken uit Provinciale Staten te kunnen honoreren. Op advies van de Raad van Advies is dat bedrag structureel gemaakt.

Ook andere factoren (zoals individuele afspraken met medewerkers) nopen tot dit voornemen. Met de keuze voor een tijdelijke aanstelling wil de rekenkamer een structurele stijging van de personeelsbegroting voorkomen.

De voorkeur blijft medewerkers in eigen dienst te hebben (d.w.z.: formeel in dienst van de provincie Drenthe); dat is goed voor de continuïteit en het is financieel aantrekkelijker dan détachering. Détachering van personeel of uitbesteding van delen van onderzoeken vindt plaats, als de interne expertise ontbreekt of er een onvoorzienbaar gebrek aan menskracht binnen de staf is. Voordeel van tijdelijke inhuur - en stagiair(e)s – is dat er frisse blikken binnenkomen.¹

Er zijn twee junior-onderzoekers aangesteld en een juridisch onderzoeker; tevens is de office manager voor een deel van de werktijd junior-onderzoeker geworden. De expertise binnen het bureau sluit nu beter aan bij de provinciale kerntaken. Tevens is het gelukt de gemiddelde leeftijd van de medewerkers te verlagen, de man-vrouwverhouding minder scheef te laten zijn en de opbouw van de staf voor wat betreft de functies en de functieniveaus evenwichtiger te maken.

Intern personeel + sociale lasten

Bij het begroten van de personele uitgaven is rekening gehouden met een relatief forse stijging van de salariskosten (10%); fluctuerende inflatie en onzekerheid over de uitkomsten van cao-onderhandelingen manen tot voorzichtigheid op dit vlak. De rekenkamer zal deze begrotingspost niet overschrijden. Daarnaast is sprake van een (bescheiden) stijging als gevolg van uitbreiding cq. wijziging van enkele aanstellingen en is ruimte gecreëerd voor het aanstellen van een junior-onderzoeker (de wenselijkheid daarvan is hierboven verwoord).

Tabel 2: Intern personeel en college (In fte)

	Formatie	Eind 2021	Eind 2022	Verwachting eind 2023	Begroting 2024
College (norm 0,4; GR 2022)	0,4	0,37	0,4	0,4	0,4
Bureau	6,0	5,45	5,95	6,15	7,15
Totaal	6,4	5,82	6,35	6,55	7,55

Dienstreizen en verblijfkosten

De prijzen zullen, naar verwachting, stijgen en het college zal waarschijnlijk relatief veel reizen, ook voor het voeren van gesprekken met de Statenfracties. Dat laat onverlet dat diverse overleggen binnen en buiten de rekenkamer digitaal zullen plaatsvinden.

¹ Iets waarvoor de NRK een 'kijkje-in-elkaars-keuken' geïnitieerd heeft met de vier andere (inter)provinciale rekenkamers.

Vorming en opleiding

Op grond van de CAO heeft elke medewerker een ontwikkelbudget van €5.000,- te besteden binnen een periode van 5 jaar - eventueel in één keer. De kans dat alle medewerkers het beschikbare bedrag in één jaar willen besteden, is echter klein, zo leert de geschiedenis bij de NRK. Vorming tot Rekenkameronderzoeker is deels *training on the job*. Nieuwe medewerkers volgen daarnaast een basiscursus Rekenkamerwerk. De feitelijke uitgaven per jaar liggen door dit alles tussen nul euro en maximaal €5.000,- per medewerker. Daarom is gekozen voor een rekenformule: aantal medewerkers x maximaal te besteden budget / vijf jaren. Voornemen – zoals hierboven verwoord - is in 2024 een extra formatieplaats te creëren, waardoor het aantal medewerkers op acht zal komen (en de begrote uitgaven op basis van de rekenformule: $8 \times 5.000 / 5 = €8.000$). Daarnaast wil de rekenkamer ruimte creëren voor groepsopleiding en -training (daar is €10.000,- voor begroot) en ruimte hebben voor opleiding van de junior-onderzoekers.

Werving en selectie

Gelet op het voornemen een extra (junior-)onderzoeker te werven, is in de begroting voor 2024 is een stelpost voor werving en selectie van een nieuwe medewerker opgenomen.

Extern personeel

Inhuur van extern personeel (détachering van externen of uitbesteding van delen van onderzoeken) vindt alleen plaats, als de interne expertise ontbreekt of er een onvoorzienbaar gebrek aan menskracht binnen de staf is (of als er Arbo-advies nodig is). De feitelijke uitgaven verschillen daardoor per jaar. Voor de begroting 2024 zijn enkele zaken van belang. In de eerste plaats houden we – ook hier - rekening met stijgende personeelslasten van 10%; immers: ook gedétacheerde medewerkers zullen doorgaans hogere salarissen dan voorheen ontvangen. Daar staat tegenover dat het inhuren van externen ter compensatie van een intern personeelstekort relatief beperkt zal zijn, mits het lukt de extra formatieplaats bezet te krijgen. In 2023 huurt de rekenkamer externe expertise in voor ten minste twee onderzoeksprojecten; verwachting is dat dat in 2024 zal toenemen (mede gelet op de complexiteit en politieke en maatschappelijke gevoeligheid van enkele van de aanstaande onderzoeken).

3.3 Huisvesting

De kantoorruimte van de rekenkamer voldoet. Het huurcontract van het grootste deel van het kantoor is meerjarig, voor een kleiner deel is een jaarcontract afgesloten. In 2023 stijgen de kosten fors, door een naheffing over 2002 voor de gestegen energiekosten. Verwachting is dat dat zich in 2024 niet zal herhalen. Wel houden we rekening met een trendmatige (dus: aanzienlijk) stijging van de uitgaven voor huur en energie.

3.4 Externe diensten

Dienstverlening Drenthe

De rekenkamer vergoedt de provincie Drenthe voor ondersteunende werkzaamheden. In een dienstverleningsprotocol (DVP) zijn afspraken gemaakt over de salarisadministratie en over ondersteuning van de NRK op het gebied van personeelszaken, arbeidsomstandigheden en verzuimbegeleiding. De vergoeding wordt vastgesteld op basis van urenregistratie. Voor 2024 wordt rekening gehouden met stijgende lasten.

Automatisering

In 2024 verwachten we geen grote investeringen in de ICT. Eind 2020 is de verouderde server vervangen en een nieuw meerjarig servicecontract afgesloten. In 2022 is de overige apparatuur vervangen (laptops met toebehoren en mobiele telefoons). Verder is in 2021 de website vernieuwd. In 2024 zal nieuwe apparatuur nodig zijn voor een nieuwe medewerker en zullen er verder in beginsel alleen kosten zijn voor onderhoud, service en incidentele ondersteuning (die trendmatig zullen stijgen; daarnaast stijgen de kosten deels evenredig met het aantal medewerkers).

Accountantskosten

Er wordt rekening gehouden met een trendmatige stijging ten opzichte van de realisatie 2022.

Schoonmaakkosten

Het meerjarige contract voor de schoonmaak van het kantoor is in 2023 geactualiseerd; een trendmatige stijging van de kosten is te verwachten.

3.5 Organisatiekosten

Hieronder vallen diverse kosten, zoals bureaubenodigheden, lidmaatschap van de NVRR, abonnementen op kranten en tijdschriften, bankkosten, huishoudelijke uitgaven en kosten voor het boekhoudpakket, voorlichting en representatie, speciale bijeenkomsten van college en medewerkers. De rekenkamer heeft de afgelopen jaren de organisatiekosten weten te verlagen, onder meer door zelf de rapporten vorm te geven, die niet meer te drukken en de rapporten aan te bieden in provinciehuizen in plaats van in af te huren zalen. Daar staan incidentele uitgaven tegenover, zoals het vervangen van (17 jaar oude) bureau's (in 2022).² De begrote stijging van de uitgaven is trendmatig.

² En, waarschijnlijk, het vervangen van versleten vloerbedekking en een te kleine vergadertafel in 2023.

4. Financiële positie en meerjarenraming

Algemene reserve

De algemene reserve is bedoeld voor onverwachte uitgaven die niet binnen de begroting op te vangen zijn (bijvoorbeeld onvoorzien verzuim).

Tabel 4: Algemene reserve

	Beginsaldo	Onttrekkingen	Toevoegingen	Eindsaldo
2017	39.937	0	73.660	113.597
2018	113.597	-/- 120.833	0	-/- 7.236
2019	-/- 7.236	0	49.499	42.264
2020	42.264	0	987	43.251
2021	43.251	0	2.999	46.250
2022	46.250	0	1.500	47.750
2023	47.750			

Meerjarenraming

De begroting van de Noordelijke Rekenkamer wordt jaarlijks aangepast op basis van de realisatiecijfers van het daaraan voorgaande jaar, verwachte kostenstijgingen en nieuw beleid. Personele en sociale lasten vormen de belangrijkste post op de begroting. De meerjarenraming was gebaseerd op een trendmatige verhoging van 3% (in afgeronde cijfers). Zoals hierboven aangegeven, gaat de begroting 2024 uit van een kostenstijging van 10%. Door zuinig beheer in de afgelopen jaren en enkele beleidsmatige keuzes hoeft de bijdrage van de provincies echter niet evenredig te stijgen (namelijk 2,6%). De meerjarenraming is voor de jaren na 2024 aangepast aan de ontwikkelingen en gemaakte keuzes die hierboven beschreven zijn; voor de jaren daarna gaat de rekenkamer vooralsnog weer uit van een trendmatige stijging van 3%.

Tabel 5. Meerjarenraming 2022-2027 in begrotingscijfers (x € 1.000,-)

	2023	2024	2025	2026	2027
	LASTEN				
Personele & sociale lasten	795	824	849	874	900
Overige lasten	160	156	161	165	170
Totaal	955	980	1.010	1.039	1.070***
	BATEN				
Bijdragen provincies	955*	980**	1.010	1.039	1.070

*Inclusief incidentele bijdrage voor verzoekonderzoek (€45.000,-).

**Inclusief structureel geworden bijdrage voor verzoekonderzoek (cf. afspraak Raad van Advies).

***Uitgaande van voortzetting van de uitbreiding van de formatie (zie 3.2).